

Høringsnotat om endringer i fagskoleloven

Kunnskapsdepartementet foreslår å fremme forslag om endringer i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning (fagskoleloven) i henhold til vedlagte forslag.

Det foreslås endringer i § 5 vedrørende innholdet i utdanningen, avsluttende vurdering og dokumentasjon. Endringene skal forankre et fremtidig nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene.

1 Bakgrunn for lovforslaget

1.1 Kirke-, utdannings- og forskningskomiteens innstilling

I innstilling om lov om endringer i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning (Innst. O. nr. 89 (2006–2007)) uttalte kirke-, utdannings- og forskningskomiteen:

”I Europa legges det stadig mer vekt på beskrivelse av læringsutbytte og kvalifikasjoner ved avsluttet utdanning. Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) og det relaterte nasjonale kvalifikasjonsrammeverket vil i fremtiden være de viktigste redskapene når utdanninger plasseres nivåmessig. Komiteen vil derfor understreke viktigheten av at departementet, i samarbeid med aktørene innen utdanning, utvikler et godt nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.”

1.2 St.meld. nr. 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning

I St.meld. nr. 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning skrev Regjeringen:

”Departementet vil i samarbeid med relevante aktører utarbeide et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NQF) for fagskoleutdanningene tilpasset det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF). Departementet vil komme tilbake til Stortinget med forslag om endringer i fagskoleloven som legger til rette for at et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk kan utvikles.”

1.3 Arbeidsgruppe om EQF

En arbeidsgruppe bestående av representanter fra Nasjonalt utvalg for teknisk fagskoleutdanning, Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og sosialfag, Forum for Fagskoler, Norske Fag- og Friskolers Landsforbund, Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon, NOKUT og Kunnskapsdepartementet la i november 2008 frem en anbefaling til Kunnskapsdepartementet om fagskoleutdanningenes forhold til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) og nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NQF). Arbeidsgruppen anbefalte at et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk innføres for alle nye fagskoleutdanninger.

Videre uttalte arbeidsgruppen:

”Loven må åpne for at det kan stilles krav om at fagskoleutdanningene skal bli en del av et kvalifikasjonsrammeverk. Det bør inn en bestemmelse i loven om fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse. I tillegg må fagskolepoeng bli en del av regelverket.”¹

1.4 Utviklingen i høyere utdanning

Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning er hjemlet i universitets- og høyskoleloven § 3-2 første ledd, der det står *”Departementet kan gi forskrift om et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk...”*. I Bologna-prosessens ministermøte i Bergen 19. til 20. mai 2005 forpliktet Norge seg til å utvikle et kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning.

Et utkastet til rammeverk ble sendt på høring i april 2007. To år etter, i mars 2009, var nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner for høyere utdanning klart.

En sentral problemstilling i utviklingen av kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning er hva slags student som skal beskrives i kvalifikasjonsrammeverket², og om beskrivelsene er treffende for en student som har oppnådd dårligst ståkarakter (E) eller som er en middels god student (C). Den samme problemstillingen vil dukke opp når en skal utarbeide et kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene.

2 Gjeldende rett

Fagskoleloven og godkjenningsforskriften har ingen bestemmelser som regulerer kvalifikasjonsrammeverk, fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse, fagskolepoeng eller felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering.

3 Departementets vurderinger og forslag

Formålet med å endre fagskoleloven er ikke å bestemme substansen i et fremtidig kvalifikasjonsrammeverk, men å få på plass hjemler for senere å kunne fastsette nødvendige bestemmelser.

Den substansielle drøftingen, og utviklingen av et kvalifikasjonsrammeverk, vil komme i forbindelse med utviklingen av nødvendige forskrifter. Det er ikke urimelig å beregne ett år fra en prosess starter til lovendringen trer i kraft. Det er derfor nødvendig å starte prosessen med lovendringer nå.

Det vises for øvrig til at hjemmelen for å kunne utarbeide en forskrift for et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning ble innlemmet i universitets- og

¹ Jamfør www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rapporter_planer/rapporter/2008/fagskoleutdanning-.html

² Jamfør brev fra Kunnskapsdepartementet til de høyere utdanningsinstitusjonene, datert 20. mars 2009.

høyskoleloven § 3-2 første ledd 1. april 2005, før det ble bestemt at det skulle utvikles et kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning.

Departementet har identifisert behov for fire forskriftshjemler for å kunne forankre et kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene i fagskoleloven. Disse vedrører:

1. et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk
2. fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse
3. fagskolepoeng
4. felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering

Departementet ber om at høringsinstansene er særlig oppmerksomme på om det i forbindelse med innføring av et kvalifikasjonsrammeverk for fagskoleutdanningene vil kunne være behov for flere endringer i fagskoleloven.

4 Forslag til endringer i fagskoleloven

§ 5 tredje til sjette ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Departementet kan gi forskrift om fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse.

Departementet kan gi forskrift om fagskolepoeng som beskrivelse for normert studietid.

Departementet kan gi forskrift om felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering.